

WAAROM KRITISCHE BESCHOUWINGEN OVER COLLABORATIE ONLINE?

Niemand houdt zich toch nog bezig met collaboratie in de Tweede Wereldoorlog? Is dat waar? Neen, dat is niet waar. Die oorlog heeft een maatschappelijk trauma tot gevolg gehad dat op heel uiteenlopende manieren doorwerkt in het maatschappelijke gebeuren.

Dit heeft grote gevolgen gehad voor het geschiedenisbeeld van de periode 1920-1945. Emeritus hoogleraar Holocaust- en genocidestudies Johannes Houwink ten Cate werd over dit onderwerp geïnterviewd in De Volkskrant van 1 februari 2020. Hij stelt dat de andere trauma's dan Holocaust en genocide professioneel werden toegedekt als een minderheid erover begon. Hij had het hier in het bijzonder over de naoorlogse mensenrechtenschendingen ten aanzien van NSB'ers en over de Nederlandse oorlogsmisdaden in Indonesië. Hij gebruikt in dit verband de woorden "werden toegedekt", waarmee hij suggereert dat die toedekking nu niet meer het geval zou zijn. Ten aanzien van de Nederlandse misdaden in Indonesië is dat misschien het geval. Ten aanzien van de positie van de NSB'ers en hun kinderen is nog nooit op formeel staatsniveau enig woord van nuancering, excuus of onrecht-erkenning uitgesproken. Houwink ten Cate heeft het dus op dit terrein bij het verkeerde eind: er wordt nog steeds professioneel toegedekt. De tenminste 300.000 en maximaal misschien 500.000 kinderen van Nederlandse nationaal-socialisten hebben vrijwel allen een buitengewoon ingewikkeld leven van zwijgen moeten leiden om niet aan de afwijzende oppervlakte te komen. Veel van hen zijn in de naoorlogse periode door langdurige scheiding van de ouders getraumatiseerd. Het heeft tot circa 1990 geduurd alvorens professionele hulpverlening met erkenning van de specifieke achtergrond kon worden verleend. Er zijn voldoende verhalen verteld door kinderen-van-'foute'-ouders die aangeven hoe gecompliceerd deze maatschappelijke traumatisering kan zijn (zie in dit verband mijn [LINK](#) naar de website van het Nationaal-Archief, dat een speciale afdeling heeft voor deze verhalen).

In 2019 is mij gebleken, dat door de onterecht dramatisch slechte recensie van R.te Slaa in NRC/H in mei 2015 van mijn *NSB en de NSB'ers*, ik niet eens meer de mogelijkheid kreeg om een doordacht antwoord via een Nederlandse uitgever op de markt te brengen. Tenslotte heb ik dat antwoord onder de titel *DE OMDRAAIING VAN HET SCHULDPERPECTIEF* zelf

moeten uitgeven. Het is mij ook onmogelijk gemaakt om te promoveren op dit terrein, terwijl mijn onderzoek daar naar vorm en inhoud zeker geschikt voor geweest zou zijn.

Waarom Kritische Beschouwingen over Collaboratie dus online? Het antwoord is in het bovenstaande al gegeven: kritisch denken op het terrein van de Nederlandse collaboratie gedurende de Tweede Wereldoorlog wordt "professioneel toegedekt als een minderheid erover" begint. Dat is de stand van zaken.

Het NIOD speelt in deze kwestie een belangrijke rol. In plaats van een centraal discussie-instituut te zijn, dekt het NIOD professioneel alles toe wat het niet onder zijn 'slachtoffer-dader'-noemer wenst te begrijpen.

Daarom deze eenmansversie van minderheidskritiek. En laat ik daar nog duidelijk over zijn: het betreft geen neo-fascisme, zoals enkelen schijnen te denken, maar het betreft een wetenschappelijke vorm van nuancering. Mijn doel is om de teksten die ik tegenkom en die de gebruikelijke onzin meedelen over oorlog en collaboratie te analyseren en te kritiseren waar nodig.

februari 2020
Dick Kampman